

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

76° jaargang · nr 11 · november 2016

pagina 3

Openingswoord
Bondsday 2016
Christus blijft
Dezelfde

pagina 8

Bijbelstudie N.T.:
Hoe leven
christenen samen?

pagina 15

Serie Tien Geboden:
Het zevende
gebod

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30 - 11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

---

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

---

inzenden kopij december-nummer

De kopij voor het december-nummer moet vóór
21 november bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

---

inhoud

Openingswoord Bondsdag 2016	3
Bijbelstudie o.t.	5
Bijbelstudie n.t.	8
Van de voorzitter	12
'Onder een vergrootglas'	13
Serie Tien Geboden (zevende gebod)	15
Organisatienieuws	17
Overlijdensberichten	18
Foto-impressie Bondsdag 2016	20

Christus blijft Dezelfde

“Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde, en tot in eeuwigheid”
(Hebreeën 13 : 8)

Vanmorgen wil ik uw aandacht richten op Hebreeën 13 : 8 “Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde, en tot in eeuwigheid”. Dezelfde: dat wil zeggen: Hij verandert niet. Dat is een heerlijke boodschap voor het hier en nu. Want we weten het allemaal: we leven in een snel veranderende maatschappij. Ouderen kunnen het soms niet bij houden, terwijl jongeren meegaan in de dynamiek van deze tijd. Wat verandert er veel, ook als we kijken naar ons gezinsleven. Het gemoedelijke is verandert in het zakelijke, en wat een hecht gezin leek, valt zomaar uit elkaar. En dat is ook te merken in ons kerkelijk leven. In heel wat gemeentes veranderen de dingen in een snel tempo, en je moet mee, of je wilt of niet.

Hij is betrouwbaar

Maar nu wijst de schrijver van de Hebreeënbrief ons naar Hem, die niet verandert. Christus blijft Dezelfde door de tijden heen. Dat moeten we niet verkeerd begrijpen. Het gaat niet om een starre, onbewogen God, Die zich niets aantrekt, wat er gebeurt in deze wereld. Dat zou een heidense gedachte zijn. Niet een starre, onbewogen God. Maar als hier staat, dat Jezus Christus Dezelfde is, dan betekent dat Hij betrouwbaar is. Dat je op Hem aankunt. Die niet vandaag ja zegt en morgen nee. Vandaag zo, en morgen weer anders. Je kunt op Hem aan, de tijden door!

We vinden dit woord in de brief aan de Hebreeën. Dat waren christenen met een joodse achtergrond. Ze woonden verspreid in Klein-Azië, het tegenwoordige Turkije. Ze hadden het niet gemakkelijk. Met hun geloof stonden ze midden in de strijd, levend in een heidense omgeving. Wat dat betreft gaat onze situatie daar meer en meer op lijken. En nu waren er bij deze Hebreeën, die verslapten in de strijd van het geloof. Daarom krijgen ze deze brief

vol opwekking en bemoediging. Telkens wijst de schrijver naar de Heere Jezus, de Koning van de Kerk. Welnu, laten wij ook in onze tijd, in onze situatie maar veel zien op Hem. Hij is Dezelfde. Op Hem kun je aan.

Twee heerlijke namen

Het valt op, dat de Zoon van God hier aangeduid wordt met twee heerlijke namen. Allereerst Jezus. Dat betekent Redder, Zaligmaker. Zo werd Hij aangekondigd door de engel Gabriël: Jezus, want Hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden. Daarom is Hij naar de aarde gekomen. Om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is. Daarom is Hij naar het kruis gegaan, om verzoening aan te brengen voor al de zijnen. En met Pasen is Hij opgestaan uit de doden. We hebben een levende Heiland. Daarom verwacht het van Hem, deze Jezus. Dat hij een volkomen Zaligmaker is, komt ook zo duidelijk uit in de tweede naam, die hier wordt genoemd: Christus. Dat betekent: Gezalfde. Met de Heilige Geest gezalfd tot onze hoogste Profeet, enige Hogepriester en eeuwige

Koning. Wat een rijke boodschap ligt er in die naam: Want als Profeet wijst Hij ons de weg. De weg der zaligheid. Dat doet Hij door Zijn Woord. Daarom is het zo belangrijk, dat we als Mannenverenigingen dit Woord, de Bijbel blijven onderzoeken. Als profeet wijst Christus ons de weg. Als Priester baant Hij voor ons de weg. Door Zijn offer aan het kruis, is de weg tot God open. En als Priester is Hij biddend en zegenend aan de rechterhand van de Vader. Ja, als Koning zit Hij op de troon. En bewaart Hij zijn kinderen op de weg. Hij is sterker dan satans duistere machten. Hij regeert. Hij leidt uw leven. Zijn vijanden moeten het verliezen, maar Zijn kinderen brengt Hij in de eeuwige heerlijkheid.

Gisteren en heden Dezelfde

4

Deze Jezus, deze Christus is gisteren en heden Dezelfde, en tot in der eeuwigheid. Gisteren, dat wijst op het verleden. Kijk eens terug, zegt de schrijver. Kijk eens terug in de geschiedenis van de Kerk. Hoe heeft de Heere Zijn kerk bewaard en geleid door moeilijke tijden heen! Kijk ook eens terug in uw persoonlijk leven. Wellicht als baby al gedoopt. Toen kwam de Heere al met Zijn roepstem in uw leven. En later ook Belijdenis gedaan. Uw ja-woord aan Hem gegeven, en daar nooit spijt van gehad. Gisteren, dat zijn de momenten dat u afdwaalde. Maar Hij was getrouw, en bracht u terug. Gisteren, dat waren die heerlijke momenten aan de Avondmaalstafel. Of dat u op een andere plek Zijn nabijheid mocht ervaren. Wel, die Zaligmaker is nog Dezelfde. Ook in het heden. Het heden, dat is een tijd van onrust in de wereld. En dat gaat de kerk niet voorbij. Heden, vandaag in uw geloofsleven. Hoe is het bij u? Misschien hebt u het moeilijk, en is het zo donker. Neem dan de toevlucht tot Hem. Om bij Hem te schuilen.

En dat mag u ook doen met de zegeningen. Als het heden u met dankbaarheid vervuld. Hem dan te erkennen als de Koning van uw leven, Die gisteren en heden Dezelfde is. Je kunt op Hem aan. Bij Hem is de kracht om in het heden verder te gaan, det toekomst tegemoet.

Tot in eeuwigheid

Hij heeft met Pasen het eeuwige leven aan het licht gebracht. Hij heeft de dood overwonnen en leeft zelf in de hemelse heerlijkheid. En Hij wil dat leven uitdelen aan mensen, die door hun zonden midden in de dood liggen. Hij heeft het beloofd: Ik leef en gij zult leven. In eeuwigheid...hoe is dat? We weten het allemaal: het gaat aan op de eeuwigheid. We blijven hier niet altijd. Bij het sterven gaan we over de grens van de tijd heen. We kunnen dat met ons kleine verstand niet begrijpen. Er zal geen tijd meer zijn. Nu spreekt de Bijbel, Gods Woord, daarover op twee manieren: eeuwige duisternis en eeuwig licht. Eeuwige droefheid en eeuwige vreugde. Eeuwig in de hel, eeuwig in de hemelse heerlijkheid. En de waarschuwing klinkt ook deze morgen: zonder Christus is dat donkere uw deel. En daarom, leef zo niet door zonder Hem, maar zoek de Heere. Zoek de Heere en leef! Wie de Heere Jezus leert kennen als zijn Borg en Middelaar, krijgt een heerlijk uitzicht.: Wanneer bij het sterven alles wegvalt, blijft Hij Dezelfde. Hij neemt u mee door de dood heen. De dood wordt een doorgang tot het eeuwige leven. Ja, al zou u het zelf niet beseffen, Hij is de getrouwe Zaligmaker. Hij maakt Zijn werk helemaal af. Wat zal dat een zaligheid zijn. Eeuwig bij Hem. Dan te ontvangen wat geen oor gehoord heeft, en geen oog gezien heeft, en wat in geen mensenhart is opgeklommen. Dat geeft hoop, ook nu. Onze

sprekers zullen over dat thema vandaag veel meer zeggen. Maar ik wil deze Bondsdag openen met deze hoopvolle boodschap: Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde, en tot eeuwigheid!

We gaan daarvan zingen met

Psalm 74 : 12, 15 en 20.

*Gij evenwel, Gij blijft Dezelfde, o Heer'
Gij zijt vanouds mijn toeverlaat, mijn Koning
Die uitkomst geeft, en uit zijn hemelwoning
voor ieders oog uw haat'ren ging tekeer!*

---

bijbelstudie o.t.

Ds. E. de Mots

Uw oordeel, HEER', kan niet dan vrees'lijk wezen* (2)

5

(* Psalm 119: 60 ber.).

Nahum 3 : 12-19

(Inleiding)

Deze verzen vervolgen het spreken over het oordeel. Dit oordeel is rechtvaardig en onvermijdelijk. De verzen 12 t/m 19 beschrijven de zekerheid van het oordeel. De door Nahum gebruikte beelden werden gebruikt in de (verdrags)teksten van de Assyriërs. De profeet maakt duidelijk dat waar de Assyriërs met leeuwen te vergelijken zijn, de HEERE de 'ultieme Leeuwenjager' (Studiebijbel) is!

(Vers 12)

Nahum gebruikt twee beelden om het gemak aan te geven waarmee de vijand haar zal overwinnen. Het eerste beeld is een vergelijking met *vijgenbomen*. Sanherib had veel *vijgenbo-*

men langs de straten van Ninevé laten planten. Het is alsof alle maatregelen ter verdediging van de stad geen effect hebben. Zo zijn de vestingen (versterkingen in de stadsmuur van Ninevé) *vijgenbomen* die met gemak worden geschud. Bij het minste of geringste vallen *de vijgen* uit de boom. En daarmee *de eter in de mond*. Dat betekent niet anders het gemak waarmee de vijandelijke troepen de stad innemen! Het is bijna 'een fluitje van een cent'.

(Vers 13)

Het tweede beeld vergelijkt het *volk* in de stad met *vrouwen*. Een vergelijking om de zwakte van de vijand te beschrijven. Dit komt bijv. ook in Jesaja 19 voor: *Op die dag zullen de Egypte-*

naren zijn als vrouwen (Jesaja 19: 16). En in Jeremia 51: *De helden van Babel houden op met strijden, zij blijven in de bergvestingen zitten. Hun macht is opgedroogd, zij zijn als vrouwen geworden* (Jeremia 51: 30). Zó weerloos zijn óók de Ninevieten geworden! Er is niets over van hun 'leeuwenverschijning'. Het gevolg is dat de **poorten van stad en land** openstaan voor de vijand. De **grendels** in de poorten doen geen dienst meer, want ze zijn door het **vuur verteerd**. Er is geen enkele verdediging meer.

(Vers 14)

Net als in Nahum 2: 1 wordt de stad opgeroepen de nodige voorzorgsmaatregelen te treffen om stand te kunnen houden in de strijd. Maar deze oproep bevat het nodige sarcasme of ironie. Iets van die Psalm 2-ironie: *Die in de hemel woont, zal lachen, de Heere zal hen bespotten* (Psalm 2: 4). Dat doet Nahum hier! Laat er voldoende **water** in de stad zijn om tijdens **de belegering** niet van dorst om te komen. En **versterk de vestingen** waar dat maar mogelijk is. Laten de inwoners met spoed uit **klei en leem** stenen vervaardigen om die werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Er moet een voorraad aangelegd worden om de bressen, de gaten, weer te dichten die de vijand slaat.

(Vers 15)

Maar ondanks dat zal de vijand de stad met **vuur verteren** en met **het zwaard uitroeien**. En dat júist op de plaatsen waar men dacht veilig te zijn. Daar waar men aan de verdediging werkte! En de gevolgen zullen verschrikkelijk zijn: alsof een **sprinkhanenplaag** de stad heeft getroffen! Zúlke plagen kwamen in het Midden-Oosten meer dan eens voor en waren ronduit vernietigend! Opnieuw klinkt dan de ironische oproep: **vermeerder**,

groeï(t u) als sprinkhanen! Dan kunt u misschien nog weerstand bieden in de strijd!

(Vers 16)

Ninevé heeft zich op zijn economische groei en voorspoed beroemd: **bandelaars**. Zij vergeleek die zelfs met **de sterren aan de hemel**. Door de rivier de Tigris heeft de stad verbinding met de zee en daardoor een grote handelsmogelijkheid. Ook daardoor kwam de stad tot grote welvaart. Máár!, alles wat de **bandelaars** verzamelden, zal worden geroofd. Zij zullen zomaar verdwenen zijn zoals de **sprinkhaan wegvliegt** wanneer die in een volgend stadium **vervelt**, dat is: vleugels krijgt! Wég welvaart! Wég schatten!

(Vers 17)

Nu worden ook de leiders van Ninevé vergeleken met **sprinkhanen**. Niet alleen omdat ze (als **veldsprinkhanen**) in groten getale aanwezig zijn maar ook omdat ze zomaar zullen verdwijnen. Zonder een spoor achter te laten. De namen waarmee de leiders worden omschreven (**hovelingen, ambtenaren**) duiden waarschijnlijk op functionarissen. Zeg maar op hooggeplaatsten. En wat zegt de profeet van hen? Zij zijn als **sprinkhanen** die op **koude dagen** nog nauwelijks bewegen. Maar zodra **de zon opwarmt, vliegen zij weg**. Ze zijn dan nergens meer te bekennen! **Waar zijn zij gebleven?** Deze vraag benadrukt de volledige verwoesting van de legers waarop Ninevé vertrouwde. Er blijft niets (van) over!

(Vers 18)

Hierna wordt de **koning van Assyrië** voor het eerst in Nahum aangesproken. Hij is de exponent van het kwaad van Ninevé. In hem is alle kwaad samengebald. Hij is de uitvoerder ervan. En nu liggen **de herders**, de leiders van

het volk te *sluimeren*. En dat betekent hier meer dan wat doezelen of dromen. Het heeft de betekenis van doodsslaap! Opnieuw wordt dit door Nahum met het nodige sarcasme/ironie gezegd. De onoplettendheid van de leiders, de leiders die hun taken verzaken, heeft dramatische gevolgen voor de kudde: **het volk wordt en is verstrooid. De bergen** in het noorden van Assyrië zullen vol zijn van **verstrooide** bewoners.

Herstel, *bijeenbrengen* is onmogelijk! Denk aan 1 Koningen 22: 17.

(Vers 19)

En dan het einde van dit bijzondere profetenboekje: de reactie van hen die van deze gebeurtenissen horen. Ongeveer 50 jaar na deze profetie is in vervulling gegaan. De stad is in het jaar 612 v. Chr. gevallen en verwoest! Het beeld van een ongeneeslijke **breuk** of **wond** was populair in de Assyrische verbondsteksten. Daar werd het als vloek op verbondsbreuk beschreven. Nu is Ninevé zélf dodelijk verwond. Er zal vreugde (**klappen in de handen**) zijn bij allen die haar van te lijden hebben gehad. En wie heeft er niet onder de Assyriërs geleden? **Over wie is uw kwaad niet voortdurend heen gekomen?** Met deze retorische vraag eindigt de profetie van Nahum....

Kernboodschap

Nahum 3: 12 – 19 en geheel Nahum

Een bijzonder einde voor een Bijbelboek: met een retorische vraag. Zo'n einde komt nog één keer voor in de Bijbel, in het boek Jona. Zie Jona 4: 11. Daar beschrijft het de redding van Ninevé. In Nahum is sprake van het tegenovergestelde. Deze vraag roept de suggestie op dat het oordeel over de stad terecht is. En wel vanwege het grote onrecht dat de stad

velen had aangedaan. Er is dus een ontwikkeling geweest met/in Ninevé: zij is teruggeval- len in de zonde en streed tegen de HEERE en Zijn volk! De HEERE laat niet met Zich spotten. Zijn oordeel brengt vreugde en blijdschap voor Juda en de andere vol- ken.

Het slot(hoofdstuk) van Nahum trekt het breder. Ninevé kunnen en mogen we zien als symbool van het kwaad. Als een macht die zich verzet tegen God en Zijn gemeente. Ik hoef u die machten in onze tijd niet aan te wijzen. Maar hoe het ook schijnt, zij hebben niet het laatste woord! Integendeel: zij trekken aan het kortste eind! Er komt een dag waarop God er een einde aan maakt! En inderdaad, dan zal (met het opschrift boven deze Bijbel- studie) *Gods oordeel, niet dan vrees'lijk wezen!* Hij zal de volken oordelen naar wat zij deden! Maar voor Zijn gemeente is het: *Wanneer nu deze dingen beginnen te geschieden, kijk dan omhoog en hef uw hoofd op, omdat uw verlossing nabij is* (Lukas 21: 23)! En daarom zingen we: *Laat al de stromen vrolijk zingen, de handen klappen (!) naar omhoog (...), Hij komt, Hij komt om d' aard te richten, de wereld in gerech- tigheid* (Psalm 98: 4).

7

Gespreksvragen

1. Wat zit erachter het op 'ironische wijze' profeteren van Nahum? Zie o.a. vers 14.
2. Ninevé had ook vele handelaars (vers 16) die de stad grote rijkdom bezorgden.
3. Dit vers beschrijft wat ervan overblijft.
Wat zegt u dit over rijkdom?
  - 3a. Noem meer voorbeelden van Bijbel- gedeelten waarin sprinkhanen een rol spelen.
  - 3b. Welke betekenis hebben de sprinkha- nen in die gedeelten?

4. Is het geoorloofd de oordeelsaankondiging over Ninevé toe te passen op elk anti-goddelijk wereldrijk? Waarom wel/niet?
5. Er is handengeklap bij hen die horen van de val van Ninevé. Kunt u dat begrijpen? Waarom?
6. Lees Nahum 1 vers 2 nog een keer met elkaar. Kijkt u aan het einde van deze Bijbelstudies over Nahum (nu ook) ánders naar déze woorden?
7. De naam Nahum betekent ‘trooster’(1e Bijbelstudie): hóe heeft u dat gedurende deze Bijbelstudies ervaren?

Ds. M. van der Zwan

bijbelstudie n.t.

Hoe leven christenen samen?

(Mattheüs 18: 1- 19: 2)

8

Vers 1-5

Bij jonge kinderen tref je reeds het streven aan om de beste, de sterkste, de slimste etc., etc. te zijn. Een mens is van nature geneigd om zichzelf naar de top te manoeuvreren. Dáár valt je immers bewondering, ontzag of vrees van anderen ten deel. Aan de top kun je bovendien mensen naar jouw hand zetten en heb je de minste kans dat anderen jou voor hun karretje spannen en je van jouw ‘vrijheid’ beroven. Bovenaan de maatschappelijke ladder, zo is de gedachte, heb je de meeste zeggenschap over jezelf.

Het leven van een kind ziet er heel anders uit, want zijn bestaan wordt in de eerste plaats gekenmerkt door afhankelijkheid. Een kind heeft geen zeggenschap over zijn of haar eigen leven. Het kan slechts leven voor zover dat door volwassenen mogelijk wordt gemaakt. Abortus provocatus is één van de verschrik-

kelijkste manieren waarop dat duidelijk wordt. Daarnaast zien wij dat er van kinderen niets terecht komt als hun ouders en mensen in hun omgeving niet voor hen zorgen. Ook dat is verschrikkelijk! Het is daarentegen mooi als een kind zich in vertrouwen tegen vader

of moeder aanleunt als het moe is of zich aan hen vastklemt om geborgenheid te zoeken. Dat is de verzorging die zij nodig hebben, omdat zij zelf lichamelijk en geestelijk niet in staat zijn om zelfstandig te kunnen leven. Dat is dan ook de reden dat bij onvoldoende bescherming, schrijnend misbruik van kinderen kan worden gemaakt, tot in het perverse toe.

Het lijkt dan ook, als je het voorgaande tot je door laat dringen, noodzakelijk om jezelf zo snel mogelijk aan deze kwetsbaarheid en afhankelijkheid van volwassenen te ontwor-

stelen. Het lijkt zaak om zo snel mogelijk zelfstandig en vrij te worden. Hoe hoger je daarbij op de maatschappelijke ladder klimt, hoe 'veiliger' je dan lijkt te zijn. In dat licht is het niet zo opmerkelijk dat de discipelen vragen wie de grootste in het Koninkrijk der hemelen is. Het antwoord dat de Heere Jezus op hun vraag geeft, is daarom echter meer dan opvallend. Hij zegt namelijk tegen Zijn discipelen, die toch volwassen mannen zijn, dat zij als een kind moeten worden, want anders zullen zij het Koninkrijk der hemelen niet binnengaan. Dat wil dus zeggen dat de discipelen - maar niet alleen zij, ook wij! - weer afhankelijk en kwetsbaar moeten worden. Is dat dan niet levensgevaarlijk?

Bij het vinden van een antwoord op deze vraag is het belangrijk om ons eerst af te vragen ten aanzien van wie wij ons afhankelijk en kwetsbaar moeten opstellen. Allereerst moeten wij dan aan de Heere Zelf denken. Wij moeten ons vertrouwen op Hem stellen en ons leven in Zijn handen leggen. Wij moeten zo op Hem vertrouwen, dat wij ervan uitgaan, dat het leven zonder Hem en Zijn leiding onmogelijk is. 'Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!' Worden als een kind is dus afhankelijk zijn van de Heere Jezus, door Wie wij God als 'onze Vader' mogen aanroepen. Is dat gevaarlijk? Integendeel, je bent in levensgevaar als je dat niet wilt!

Een onwillige houding is echter niet alleen gevaarlijk voor jezelf, maar ook voor een ander. Een mens die zich niet aan de Heere toevertrouwt, laat zich ook niet door Hem leiden. In dat geval zul je jezelf ook niet geroepen weten om mensen in Zijn Naam in Zijn Koninkrijk te verwelkomen (vers 5),

maar dat is nu juist de taak die de discipelen van Hem hebben gekregen. Zij zijn namelijk gezonden om mensen op te roepen tot bekering en geloof in de Heere Jezus Christus. Zij gaan straks in Naam van de Heere Jezus, dat wil zeggen, namens Hem, de wereld rond, om mensen die afhankelijk van de Hem willen zijn, te verwelkomen in het Koninkrijk der hemelen. Dat is geen vrijblijvende zaak, maar van levensbelang, want die niet binnen het Koninkrijk der hemelen is gekomen, staat erbuiten!

Vers 6-14

Daarom wordt het je ook zwaar aangerekend als je mensen door jouw handel en wandel verhindert tot de Heere Jezus te komen. Hetzelfde moet worden gezegd als je afbreuk doet aan het geloof van degenen die reeds tot het Koninkrijk der hemelen zijn binnengegaan. Zo vorm je een struikelblok en vorm je een obstakel voor het heil van een ander en dat is verschrikkelijk! Vandaar dat de Heere Jezus stelt dat het in een dergelijk geval beter is om met een molensteen om de hals in de diepte van de zee gezonken te zijn. Dat is een overdrijving, want er zijn eenvoudiger manieren om te verdrinken, maar op deze wijze maakt de Heere Jezus de grote ernst van de situatie duidelijk. Weliswaar zijn struikelblokken in deze wereld, die gevallen is in zonde, onvermijdelijk, maar indien je door de Heere wordt geleid, kun je wel voorkomen er zelf één te zijn. Het is de moeite waard om daarvoor te gaan.

Zo moeten dan ook Zijn uitspraken met betrekking tot het afhakken van hand en voet en het uitrukken van het oog worden uitgelegd. Die zijn namelijk geenszins bedoeld om letterlijk te worden genomen! De Heere Jezus spreekt hier ook niet met betrekking

tot allerlei zonden die met handen, voeten en ogen kunnen worden bedreven. Wij moeten Zijn uitspraken namelijk lezen in het verband waarin zij staan. De schokkende inhoud van Zijn woorden, moeten des te meer duidelijk maken hoe noodzakelijk het is om geen struikelblok te zijn. Anders gezegd, Hij gebiedt ons met klem elkaar niet te verhinderen om afhankelijk van Hem te kunnen zijn.

Dat is een zaak waarmee niet lichtvoetig kan worden omgegaan, want niet alleen Hij, maar ook Zijn Vader in de hemel bekommert Zich om 'deze kleinen'. Dat blijkt uit het feit dat hun engelen altijd het aangezicht van de Vader in de hemel zien (vers 10). Naar aanleiding van deze woorden en Handelingen 2:15 is in de loop van de tijd de gedachte ontstaan dat iedere gelovige zijn eigen engelbewaarder heeft. Wij kunnen er lang over discussiëren of dit ook werkelijk zo is, maar daarmee bestaat het gevaar dat wij voorbijgaan aan wat de Heere Jezus hier daadwerkelijk wil zeggen. Het gaat hier namelijk niet om het wel of niet bestaan van een engelbewaarder, maar om de zorg die de Heere om de Zijnen heeft. Diezelfde zorg, die je evengoed liefde kunt noemen, komt ook tot uitdrukking in de gelijkenis van het verloren schaap. Als Herder is de Heere verheugd, over een afgedwaald schaap dat weer is teruggevonden. Nu kan het in zijn kwetsbaarheid en afhankelijkheid weer door de Herder worden verzorgd en geleid. De Herder wil dat Zijn schapen ook zo voorzichtig met elkaar omgaan.

(15-20)

Die voorzichtigheid geldt niet alleen ten aanzien van het verwelkomen van de kleinen, maar ook als één van hen in zonde is gevallen. In zulke gevallen is het niet de bedoeling om daar breedvoerig met anderen over te spreken,

hoewel dit gevoelsmatig al heel snel voor de hand kan liggen. Zeker als je zelf door de zonde van een ander bent getroffen, kan het moeilijk zijn om je verontwaardiging verborgen te houden. De Heere kent de neigingen van ons hart en wijst ons daarom een heel andere weg. Daar moet enerzijds de schuld ter sprake worden gebracht en de zondaar terecht worden gewezen, maar anderzijds moet ook heel voorzichtig met de schuldige worden omgegaan, zodat die zich weer in afhankelijkheid van de Heere, door Hem laat leiden. Daarom zal eerst het persoonlijk gesprek moeten worden aangegaan, om de schuld te benoemen en om bekering te vragen. Mocht hieraan geen gehoor worden gegeven, dan kan de hulp van één of twee andere getuigen worden ingeroepen. Zo kan binnen beperkte kring de schuld ter sprake komen, maar ook het verhaal van degene die iets tegen de ander heeft, wordt dan nog eens door onafhankelijke getuigen tegen het licht gehouden. Als er dan (misschien wel wederzijdse) bekering volgt, is er zo weinig mogelijk ruchtbaarheid aan deze zaak gegeven. Mocht de schuld daarentegen duidelijk blijken, maar bekering uitblijven, dan moet de zaak in bredere kring worden besproken.

Zo onderwijst de Heere Zijn discipelen om zorgvuldig met elkaar om te gaan, maar dat is nog geen garantie, dat het gestelde doel ook wordt bereikt. Iemand kan onwillig zijn en zich niet terecht willen laten wijzen. In dat geval blijft er niets anders over, dan de betreffende broeder of zuster uit te sluiten. 'Laat hij dan voor u zijn als de heiden en de tollenaar', wil dan ook zeggen dat hij of zij moet worden beschouwd als iemand die nog tot bekering moet komen. Wie niet tot bekering is gekomen, kan geen deel uit maken van de ge-

meente. Uitsluiting is dan geen gemakkelijke stap om te nemen, maar die volgt dan ook op een procedure, waarin naar de maatstaven van de Heere, zorgvuldig is gehandeld. Als dan de gemeente eenparig bidt en tot deze moeilijke beslissing komt, mag er ook het vertrouwen zijn, dat de wegen van de Heere worden bewandeld. Dat is althans de verzekering die de Heere in de verzen 19 en 20 geeft. Hij is erbij!

(21-19:2)

Het bovenstaande vraagt niet alleen om de bereidheid om schuld te belijden en de zonde te laten maar daarvoor is ook een vergevingsgezinde houding noodzakelijk. Er kan immers geen sprake zijn van herstel van relaties, als zonden niet worden vergeven. Dat feit nodigt Petrus ertoe uit om de vraag te stellen hoe vaak je nu moet vergeven. Blijkbaar is voor Petrus zeven keer daarbij het hoogst haalbare, maar de Heere Jezus gaat veel verder. Hij wil Petrus met de getallen die Hij noemt niet aanzetten tot rekenen, maar op deze manier maakt hij duidelijk dat er wat vergeving betreft geen grenzen zijn.

De Heere Jezus licht Zijn antwoord toe met een gelijkenis over een slaaf, die een onvoorstelbaar groot bedrag door zijn heer wordt kwijtgescholden. Hij laat echter vervolgens zijn medeslaaf, die hem een luttel bedrag schuldig is, opsluiten in de gevangenis totdat alles door hem is betaald. Als de heer ter ore komt dat zijn slaaf zo met zijn medeslaaf is omgegaan, roept hij hem ter verantwoording. Vervolgens laat hij hem alsnog boeten voor de schuld die onmogelijk door hem kan worden terugbetaald.

Met deze gelijkenis laat de Heere ons allereerst weten, dat ieder mens voor de HEERE een onvoorstelbaar grote schuld heeft, die hij niet zelf kan aflossen. De HEERE biedt

echter vergeving aan en draait Zelf voor de kosten op, door Zijn Zoon Jezus Christus de zonden te laten wegnemen. Een ieder die in Hem gelooft, ontvangt vergeving van zonden. Dat is het Evangelie van Gods oneindig grote genade. Vervolgens leert de Heere Jezus door deze gelijkenis, dat wij daarom ook bereid moeten zijn om anderen hun schuld te vergeven. Vergeleken bij wat de HEERE voor u heeft gedaan, is elke daad van vergeving van ons slechts een kleine stap. Dat zal echter alleen erkend worden als wordt beseft hoe groot de stap is geweest, die de Heere voor ons heeft gezet.

Dat dit geen vrijbrief voor iemand is om ongebreideld zijn gang te gaan, blijkt wel uit de eerdere verzen. Schuld is schuld en moet ook als zodanig ook op tafel komen. Zorg voor elkaar betekent ook dat er waar het nodig is terecht wordt gewezen. Tegelijkertijd worden wij geroepen om uit te zijn op vergeving en verzoening. Dit alles vraagt dan ook om een gemeenschap, waarin broeders en zusters kwetsbaar en afhankelijk ten opzichte van elkaar kunnen zijn. Erkenning van eigen kwetsbaarheid en afhankelijkheid geeft oog en zorg voor die van anderen. Tegelijkertijd zal het besef van eigen kwetsbaarheid en afhankelijkheid ook bereidwillig maken om zich terecht te laten wijzen, maar juist dan is het zo belangrijk, dat liefde en zorg voor elkaar onze beweegredenen zijn. Zo zullen wij, in navolging van de Heere Jezus, zorg dragen voor het heil van de Zijnen. Zo wil de Heere ons ook afhankelijk van elkaar maken.

Gespreksvragen

1. Wat moeten wij verstaan onder 'worden als kinderen'?
2. Waarom moeten volwassen mensen worden als kinderen?

3. Wat betekent dit voor de onderlinge relatie in de gemeente? En in de wereld daarbuiten?
4. Hoe kun je persoonlijk een struikelblok zijn en hoe voorkom je dat?
5. Wat tonen de twee gelijkenissen in dit gedeelte over Gods bewogenheid met de Zijnen en wat heeft dat ons te zeggen?
6. Hoe gaat u om met uw broeder die tegen u gezondigd heeft?
7. Hoe ervaart u het, dat uw schuld door uzelf nooit kan worden afgelost?

Ds. W. Westland

van de voorzitter

12

Putten 2016

We mogen terugzien op een mooie Bondsdag. Het stralende herfstweer maakte de reis naar Putten plezierig. En in de kerk scheen de zon heel de dag door de ramen. In de middag-pauze werd het Fontanus-plein gevuld met groepjes mannen, die elkaar voor het eerst of voor de zoveelste keer ontmoeten. We danken ook de regelingscommissie voor de goede organisatie van het geheel. Maar daar is nog

lang niet alles gezegd. We mochten luisteren naar twee referaten vanuit het thema: “Er is hoop, ook nu”. Hoop in deze wereld. Hoop in ons leven. Prof. De Vries wees ons op allerlei wanhopige tendensen in onze maatschappij. Toch mag er hoop zijn, omdat Christus de boekrol van de geschiedenis in Zijn hand heeft. En Ds. Ten Brinke wees ons er op dat er toch hoop mag zijn in ons persoonlijk

Ontmoeting

leven, bij alle bestrijding die er kan zijn. Door de opstanding van Christus Jezus!

Wie deze referaten wil lezen kan bij het Bondsbureau één of meerdere exemplaren bestellen. Alles bij elkaar was het goed om zo als Mannenbond samen te zijn.

Dan is het uiteindelijk: Soli Deo Gloria, alleen God de eer!

Groet

Mede namens de andere bestuursleden een hartelijke groet aan u allen. W.Westland

---

'Onder een vergrootglas'

Ds. P. van der Kraan

Drieluik

Diagnose

Het wordt een drieluik als we (na er in het september- en oktobernummer over geschreven te hebben) opnieuw uw aandacht vragen voor het hart van het kerkelijk leven: de Woordverkondiging. Aanleiding is dit keer een bijdrage die we aantreffen op de site van de IZB van de hand van ds. Kees van Ekris (Zeist). Kernwoord van die bijdrage is: vermoeidheid die gevolg is van verveling. Verveling die, aldus de diagnose van de auteur, gevoed wordt door 'slappe theologie': 'God zorgt voor je en is altijd bij je', en 'doe jij vooral je best'. Maar in onze apocalyptische tijd waarin alles je uit handen geslagen wordt, red je het niet met een – vergeef me de term – kindernevendienst-theologie van 'Jij bent al oké, en het gaat alleen nog maar mooier worden'. Dat is geen theologie, dat is legitimatie van narcisme.'

Een andere oorzaak is dat er in de kerk tijdens de afgelopen decennia al zoveel gedaan is om

God op het podium te brengen. Maar God laat niet over zich beschikken. En wachten op God krijg je niet onder de knie met weer een nieuwe conferentie, vuriger preken, meer bidden, een extra portie discipline. Even werkt het. Maar uiteindelijk laten vermoeide zielen zich daardoor niet oppeppen. En opnieuw zak je weg in vermoeidheid, dieper dan ooit tevoren. Velen, ouderen en jongeren, voelen tenslotte het geloof verdampen in de confrontatie met de hedendaagse cultuur waarin ze weerloos staan tegenover de vragen van nihilisme en consumentisme.

Heidelberger

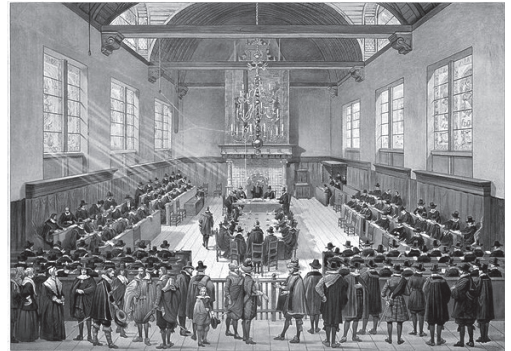
Vlijmscherp analyseert en diagnosticeert de auteur de geestelijke kwaal waaraan ons kerkelijk leven mank gaat. Deze diagnose raakt werkelijk niet alleen het kerkelijk leven buitenshuis, ze snijdt evenzeer in eigen vlees. Al lezend kon ik me niet aan de indruk onttrekken dat één en ander onder meer hiermee

samenhangt dat onder ons de Heidelbergse Catechismus nogal stiefkinderlijk behandeld is. Doorlopende behandeling van dit leerboek is in veel gemeenten al lang geen regel meer, als het al niet helemaal gesloten blijft. In grote gemeenten met doorlopend wisseling van voorgangers is het soms praktisch bijna onmogelijk om aan de catechismus-prediking vorm te geven. Tenzij collega's er plaatselijk goede afspraken over maken en ... zich eraan houden. Met dit pleidooi voor catechismusprediking wil ik niet beweren dat regelmatige behandeling van de Heidelbergse Catechismus werkt als Haarlemmerolie, een middel tegen alle (kerkelijke) kwalen. Maar ik vergeet nooit het adagium van wijlen dr. A. van Brummeleen met betrekking tot de Heidelbergse: 'Wat het gebinte is voor een oude kerk, dat is de catechismus voor het geloofsleven van de gemeente'.

Goud

De Heidelbergse Catechismus is nooit erg populair geweest. Toen in 1586 de nationale synode van 's-Gravenhage besloot tot de verplichte prediking van de catechismus in de middagdienst reageerden toen al predikanten met 'Maar er komt niemand in de kerk.' Reden waarom de synode van Deventer in 1609 vermaande dat, volgens de orde van de nationale synode (bedoeld is die van 's-Gravenhage 1586), op alle plaatsen, zowel in dorpen als in steden, op zondagmiddag de catechismus zal geleerd worden..., al was het ook dat er niemand meer ter kerke kwam dan de predikant en de schoolmeester met hun gezinnen en de schoolkinderen.

Dat is echter één kant. Er is ook een andere kant. Die is verwoord in het getuigenis van de Engelse afgevaardigden op de Nationale Synode van Dordrecht (1618/1619): 'Onze

Vergadering Synode te Dordrecht (1618/1619)

gereformeerde broeders op het vasteland hebben een klein boekje, waarvan de inhoud met tonnen goud niet betaald kan worden.' Met de Catechismus hebben we werkelijk goud in handen. Dat goud zal niet gaan schitteren als de grote 'leerstukken' van de Heidelbergse klakkeloos worden herhaald. Maar als het geloof, dat door de leer van de catechismus heen klinkt, opnieuw verklankt wordt in actuele taal en in de context van deze tijd, dan wordt dat oude goud omgesmolten in muntgeld voor deze tijd. Dan zul je nog eens wat beleven! Werkelijk er ligt in de Heidelbergse Catechismus een kapitaal te slapen dat wacht om wakker gekust te worden. Of het dé remedie is voor de malaise van het kerkelijk leven in onze dagen is, durf ik niet te beloven. Daar is God zelf voor nodig. Dat het een remedie is, weet ik wel bijna zeker. Je zult nog eens wat beleven wanneer je als predikant samen met de gemeente in deze goudmijn afdalt. God zal ervoor zorgen dat er altijd mensen zijn als dat oude vrouwtje ergens in Friesland, die (toen de predikant voorzichtige kritiek op een catechismuszondag uitoefende) haar stoeltje oppakte en luidkeels als reden van haar vertrek aangaf: 'Se moatte my net oan de Katechismus komme.' (O. Noordmans, Verzamelde Werken I, p. 111).

Het zevende gebod: U zult niet echtbreken

Het huwelijk beschermd

In dit artikel kunnen we niet alles bespreken, wat met dit gebod te maken heeft. Want ook hier geldt het woord uit Psalm 119:96 “Uw gebod is zeer wijd”. We proberen hier enkele bijbelse lijnen aan te geven. En dan letten we eerst op de tekst van dit gebod. Er wordt over “echtbreken” gesproken. “Echt” is het oudere woord voor huwelijk. Je komt dat woord nog tegen in “echtgenoot” en “chtscheiding”. Je kunt dan ook zeggen: u zult het huwelijk niet aantasten, niet stukbreken. In het zevende gebod gaat het om alles wat betrekking heeft op het christelijk huwelijk.

Wie zonder zonde is

In het zevende gebod moeten we direct één gevaar signaleren: dat we aan anderen denken, en onszelf overslaan. Dan doen we net als de Schriftgeleerden en farizeeën in Johannes 8. Ze kwamen bij de Heere Jezus en brachten een vrouw mee, die betrappt was op overspel. Ze zijn benieuwd wat de Heere Jezus daarvan zal zeggen. Maar dan klinkt het goddelijk antwoord: Wie van u zonder zonde is, werpe de eerste steen op haar! En dat zegt de Heere Jezus niet om de zonde goed te praten. Want tegen die vrouw zegt Hij daarna: Ga heen, en zondig niet meer. Maar tegen de joden zegt de Heere Jezus eigenlijk: Wat zijn jullie toch druk aan deze vrouw. Kijk eerst naar je eigen leven. Want niemand gaat hier vrijuit. Dat sluit ook aan bij het woord uit de Bergrede: Wie een vrouw aanziet om haar te begeren heeft al reeds overspel met haar gedaan (Mattheüs 5:28). En deze woorden van Christus komen via dit artikel ook naar ons toe. Het gaat in het

zevende gebod om u en jou en mij. En laten we dan niet doen, zoals de joden. We lezen in Johannes 8, dat ze bij de Heere Jezus vandaan gingen. Neen, laten we het anders doen: buigen aan zijn voeten, naast deze vrouw, en eerlijk onze zonden belijden. En bidden om gereinigd worden door Zijn bloed, en vernieuwd te worden door Zijn Geest.

Oorsprong van het huwelijk

Waar komt het huwelijk vandaan? U weet denk ik, het antwoord wel: Het is een geschenk van God in het paradijs. Vòòr de zondeval. Adam door God geschapen, ontvangt uit Gods hand zijn vrouw Eva. Ze mogen samen leven in volmaakt huwelijksgeluk. Ze mogen samen de Heere dienen. Er is een zuivere liefde tot God en tot elkaar. Maar dat blijft niet zo. Als ze naar de stem van de satan luisteren, dan valt de nacht over hun leven. Alles wordt door de zonde aangetast. Ook het huwelijk. Dat merk je direct. Want als God Adam ter verantwoording roept, probeert hij de schuld af te schuiven op zijn vrouw. En zo is het steeds doorgegaan. Het mooie geschenk van het huwelijk wordt door ons steeds weer beschadigd. Maar nu is het Gods genade: Hij betreft Zelf de wacht bij het huwelijk. In deze gebroken wereld wil God het huwelijk beschermen. Daarom geeft Hij het zevende gebod: U zult niet echtbreken. In het Oude Testament vind je allerlei voorschriften om het huwelijk in ere te houden. In Maleachi 2 zegt de Heere het heel scherp: Ik haat dechtscheiding. En die lijn wordt in het Nieuwe Testament door getrokken. Denk aan de brui-

loft te Kana (Johannes 2). Daar deed Christus het eerste wonder, en zo heeft Hij het huwelijk geëerd. En ik denk ook aan het antwoord van de Heere Jezus, toen de farizeeërs begonnen over echtscheiding: Dan zegt Hij heel duidelijk: “Wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden (Mattheüs 19:6)

Ook vandaag!

Dit woord van Christus geldt ook vandaag. Dit woord vraagt gehoorzaamheid. We leven in een tijd, dat er zo gemakkelijk wordt gedacht over echtscheiding. Alsof daarmee de problemen opgelost zouden zijn. Nu, zet daar maar een groot vraagteken achter. Je zou hooguit kunnen zeggen, dat het in sommige gevallen niet anders kan: wanneer iemand zijn huwelijk heeft stuk gemaakt door overspel of brute mishandeling. Maar verder... Vraag je altijd af: is er niet een mogelijkheid om je huwelijk te redden. Ook als het helemaal vastgelopen lijkt. Er is vandaag aan de dag ruime mogelijkheid om een goede christelijke huwelijks therapie te volgen. Uw predikant kan u door verwijzen voor een goede begeleiding. En wat aller eerst nodig is: Bidden! Om in je gebed je problemen aan de Heere voor te leggen. Bij Hem is kracht om trouw te blijven, ook als de liefde is verflauwd. En zou er voor de Heere iets te wonderlijks zijn? Soms kan het nog na jaren weer goed komen.

Afschaduwing

Als het gaat om Bijbelse lijnen mogen we niet voorbij gaan aan Efeze 5. Paulus blijft daar niet staan bij de zondige werkelijkheid, maar hij zet het huwelijk in hoger licht. Hij vergelijkt de liefde tussen man en vrouw met de liefde tussen Christus en Zijn gemeente (vers 32).

Wat is dat mooi! Maar hoe zal dat kunnen?

Ieder mens is toch in diepste wezen een egoïst. Eerst ik en dan pas de ander. Hoe zullen man en vrouw elkaar dan werkelijk liefhebben? Dat kan alleen door Gods genade. Wanneer je leert sterven aan jezelf en de grote liefde van Christus leert kennen. Dat Hij er alles voor over had om zo'n zondaar als ik te redden. Dan leer je door de Heilige Geest Zijn voetstappen te volgen, ook in het huwelijk. In dienende liefde en aanhoudende trouw en zelfverloochening. Dan leer je als man je vrouw liefhebben, zoals Christus Zijn gemeente lief gehad heeft. Christus, Die het Hoofd van Zijn gemeente is. Zo is de man het hoofd van de vrouw, om haar lief te hebben, te troosten en te beschermen. Ja, alles voor haar betekenen, alles voor haar over hebben. En dan zul je als vrouw je man erkennen als het hoofd. Om hem te respecteren, zoals de gemeente haar Heiland lief heeft en eert. Dan laten we ons niet leiden door moderne emancipatiegedachten, waarbij ieder zijn rechten opeist. Maar elkaar dienen in liefde en elkaar trouw blijven door alles heen. Ons huwelijksformulier zegt dat zo mooi: “En alles wat het huwelijk brengt met geduld en dankzegging ontvangen uit de hand van God”. Zo brengt Efeze ons op de Bijbelse hoogte. Want hier zien we hoe de Heere het huwelijk heeft bedoeld: Liefde tussen man en vrouw, die opbloeit uit de liefde van Christus en tot Christus.

Waarschuwing

In zondag 41 van de Heidelbergse Catechismus klinkt een ernstige waarschuwing, die we beslist ter harte moeten nemen. Luister maar: Wat leert ons het zevende gebod? Antwoord: “dat alle onkuisheid door God vervloekt is.” En onkuisheid dat is: onreinheid, onzuiverheid, vooral op het gebied van de seksualiteit. En let u dan op het woord “alle”. Hier kan er

niets tussen door slippen. We zouden een hele rij kunnen noemen: vuile praat, ongehuwd samenwonen, homoseksualiteit, pornografie, onzuivere digitale contacten enz. Het gaat om een zuiver leven, zowel in het huwelijk als buiten het huwelijk. We moeten altijd maar afvragen: zou God het goed vinden? Ik weet het, dat gaat dwars tegen ons gevoel in. Want mijn zondige aard wil zich uitleven. Dat is ook de geest van deze tijd: doe maar, wat je graag wilt, en wat je zelf lekker vindt. Maar als zo de Bijbelse normen wegvallen, word je een gewillige prooi voor satan, die ons meetrekt in het verderf. Dan is er geen zegen te verwachten, maar de vloek over ons leven.

De hemelse Bruidegom

Ik mag u een andere weg wijzen. Niet op het randje leven, en kijken hoever we kunnen gaan. Maar heel anders: Zoek de dingen, die boven zijn, en niet die op de aarde zijn (Colossenzen 3:1).

Want met deze aarde kom je bedrogen uit.

Als je in je jonge jaren je lichaam verkoopt aan de zonde, wat blijft er dan over als je ziek bent, als je oud wordt. En als het sterven wordt zonder de Heere, dan kom je voor eeuwig om. Daarom, zoek de dingen, die boven zijn, waar Christus is. Om met lichaam en ziel Hem te eren en te dienen. Vraag maar om met de hemelse Bruidegom verbonden te worden.

Want met Zijn reinheid, Zijn volkomen zuiverheid wil Hij al je onreinheid bedekken. Door het geloof krijg je oog voor de schoonheid van de Bruidegom. Zoals de dichter van Psalm 45 zingt: Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen, genade is uitgestort op uw lippen. O, zeker dan mag je veel houden van je vrouw of man. Maar daar boven uit gaat u het zeggen met de bruid uit het Hooglied: Zo één is mijn Vriend, zo één is mijn Liefste, en al wat

aan Hem is, is gans begeerlijk. Dan verliest de zonde zijn bekoring, ook al blijft het een strijd om te gehoorzamen aan het zevende gebod.

Maar het verlangen gaat groeien naar de dag van de grote Bruiloft. Verlangen naar het huwelijk dat blijft.

Het aardse huwelijk is maar tijdelijk. Het wordt ontbonden door de dood. In de hemel wordt niet meer een huwelijk gesloten tussen mensen. Maar dan mag Gods Kerk aanzitten aan de Bruiloft van het Lam. Als een reine bruid, die voor haar man versierd is. En dat huwelijk wordt nooit meer gebroken.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

Er is een nieuw adresboekje uit. De volgende wijzigingen daarin doorvoeren:

- 1) de MV "Bewaar het pand u toebetrouwd" te Waarder (blz. 21) heeft een nieuwe secretaris: dhr. H. Groeneweg, Hogebrug 10, 3465 HG Driebruggen.
- 2) de MV "Dient de Heere" te Oosterwolde (blz. 25) heeft een nieuwe voorzitter: dhr E.J. van Wijhe, Eekterweg 52, 8097 PE Oosterwolde.
- 3) de Streek "Flakkee/Zeeland en N/W Brabant" (blz. 50) heeft een nieuwe voorzitter: dhr Z.C. van Heemst, Rooseveltstraat 7, 3255 XG Oude Tonge.
- 4) de MV "Filemon" te Grafhorst (blz. 45) heeft een nieuwe secretaris: dhr C. Esselink, Zalmhof 33, 8277 AW Grafhorst.
- 5) de MV "Onderzoekt de Schriften" te Ederveen (blz. 38) heeft een nieuwe secretaris: dhr. K. van Dooren, Luntersekade 39a, 6744 PG Ederveen.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Conferentie: GODS VURIGE LIEFDE - de intolerantie van God?

De liefde van God is zo groot dat Hij Zijn eigen Zoon gegeven heeft tot redding van de wereld. Maar begrijpen wij Gods liefde? God toornt over de zonde. Hij verdraagt de zonde niet en vraagt van ons het volmaakte. Tolerantie is daarbij onmogelijk. Hoe verhouden Zijn liefde en toorn zich tot elkaar? Aan ons wordt gevraagd God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Maar hoe wordt deze liefde concreet in ons leven vormgegeven? Moeten wij vanuit liefde tolerant zijn naar onze naaste of vraagt dit van ons een radicalere omgang? Hoe kunnen wij Gods liefde laten zien in ons leven, de maatschappij of de politiek?

Wil je meer weten over het thema 'Gods vurige liefde – de intolerantie van God?' kom dan naar de Verdiepingsconferentie op D.V. zaterdag 14 januari 2017 in Woerden. De hoofdspreker is dr. K. van Bekkum. Daarnaast zijn er vier workshops waarin dit thema verder wordt uitgediept. De conferentie wordt afgesloten met een forumdiscussie.

Verdiepingsconferentie biedt aansprekende lezingen, workshops en gelegenheid om in contact te komen met medechristenen tussen de 20-40 jaar.

Datum: 14 januari 2017
Tijd: 15.30-22.30 uur
Locatie: Het Bakken te Woerden
(tegenover Stijnhagenseweg 2).

Kijk voor meer informatie en aanmelding op de website: www.verdiepingsconferentie.nl of op facebook: <https://www.facebook.com/Verdiepingsconferentie25>.

Kerstweek - iets voor u?

Nog geen vastomlijnde plannen voor de kerstdagen? Zou de kerstweek van de VOOR ELKAAR vakantieweken iets voor u zijn?

Tijdens deze week is er veel ruimte voor ontspanning, ontmoeting en bezinning.

Voor wie: voor alleengaande mannen en vrouwen, van wie wordt verwacht dat ze zelfredzaam zijn en over voldoende mobiliteit beschikken.

Wanneer: D.V. 21 t/m 28 december 2016

Waar: Parkhotel Hugo de Vries in Lunteren.

Kosten: € 685,- voor een volledig verzorgde week. Zie ook: www.hervormdevrouwenbond.nl/alleenstaanden/algemene-informatie-alleengaanden. Voor inlichtingen en aanmeldingen kunt u contact opnemen met mw. E.J. Strijker-Vos, tel. 033-4759222 of per mail: gasten.al@hervormdevrouwenbond.nl.

**Hervormd Bondsbureau is gesloten van
vrijdag 23 december 2016
t/m vrijdag 6 januari 2017**

overlijdensberichten

Met droefheid geven wij u kennis van het overlijden van ons trouwe lid

DIECEMER DE ZWAAN

op de leeftijd van 85 jaar.

We wensen zijn vrouw, kinderen, kleinen en achterkleinkinderen Gods nabijheid toe.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften", Harderwijk

*De dagen des mensen zijn als het gras,
gelijk een bloem des velds, alzo bloeit hij.
Als de wind daarover gegaan is, zo is zij niet
meer, en haar plaats kent haar niet meer.
Maar de goedertierenheid des HEEREN
is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over
degenen, die Hem vrezen,
en Zijn gerechtigheid aan kindskinderen.*

Psalm 103 : 15-17

Na een kort ziekbed is op zondag 2 oktober op 58-jarige leeftijd overleden

ALBERT VAN KERVEL

Hij was trouw aanwezig op onze avonden.

Wij wensen zijn familie Gods hulp in het verwerken van dit verdriet.

Mannenvereniging
Timotheüs, Kockengen

*“Heere, Ú bent ons een toevlucht geweest van
generatie op generatie”.*

Psalm 90 : 1

Met droefheid hebben wij ervan kennis genomen dat op 8 september 2016 op de leeftijd van 87 jaar is overleden ons lid

AREND VAN DEN BERG

Dat de Heere met Zijn nabijheid tot troost mag zijn voor zijn kinderen en verdere familie.

Bestuur en leden
van Mannenvereniging
“Calvijn” te Monster

Monster, september 2016

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons lid

DIRK VLIK

op de leeftijd van 87 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de tijd dat hij als trouw lid aan onze vereniging was verbonden.

De Heer vertrooste zijn kinderen, klein- en achterkleinkinderen met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden Mannenvereniging
“Schrift en Belijdenis”

Nijkerk, 16 oktober 2016

*Hij Die u roept, is getrouw,
Die het ook doen zal.*

1 Thessalonicenzen 5 : 24

Met droefheid geven wij u kennis dat de HEERE op 7 oktober 2016 uit ons midden heeft weggenomen, ons trouw en meelevend lid

JAKOB GROOTHEDDE

op de leeftijd van 67 jaar.

De HEERE schenke Zijn troost en verdere nabijheid aan zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden Mannenvereniging
“Onderzoekt de Schriften”
Bilthoven

Foto-impressie BONDSDAG 2016

foto's gemaakt door S. Uitbeijerse te Putten

Boekentafel

Opening Ds. W. Westland

Referaat prof. dr. M.J. de Vries

Maaltijd

Referaat Ds. J.J. ten Brinke

Ontmoeting

Regelings-cie

Organist

Bediening